

गुणात् ११ रूपद्वयमपास्य मूलं ज्येष्ठं २ अथ भावनार्थं
न्यासः प्र ११ क १ ज्ये २ ज्ये २ । क १ ज्ये २ ज्ये २
प्राग्वक्ष्यं चतुःक्षेपमूले क ६ ज्ये २० ज्ये ४ इष्टवर्ग-
कृतः क्षेपद्वयादिना जाते रूपक्षेपमूले क २ ज्ये १० ज्ये १
अतस्तुल्य भावनया वा कनिष्ठज्येष्ठमूले जाते क ६०
ज्ये १६६ ज्ये १ एवमनन्तमूलानि ।

अथवा रूपं कनिष्ठ प्रकल्प्य जाते पञ्चक्षेपपदे क १
ज्ये ४ ज्ये ५० अतस्तुल्यभावनया मूले क ८ ज्ये २७
ज्ये २५ । इष्टवर्गकृत इत्यादिना पञ्चकभिष्ट प्रकल्प्य
जाते रूपक्षेपपदे क ८/५ ज्ये २७/५ ज्ये १

अनयोः पूर्वमूलेभ्यः मूलभावनार्थं

न्यासः प्र ११ क ८/५ ज्ये २७/५ ज्ये १ ।

क २ ज्ये १० ज्ये १ भावनया लब्धे मूले क १६१/५
ज्ये ५६४/५ ज्ये १ । अथ वा 'सुखं' वज्राभ्यासयोरन्तर
मित्यादिना कृतया भावनया जाते मूले क १ ज्ये ४ ज्ये ५

चक्रवालेन तदानयनप्रकारः चक्रवालशब्दे वक्ष्यते । क-
निष्ठमूलमध्यत न० । [स्वार्थं कन् १२ कनिष्ठशब्दार्थं लि० ।

कनिष्ठक न० कनिष्ठमिव कायति कै-क । श्रूकटणे राजनि०
कनिष्ठिका स्त्री कनिष्ठैव स्वार्थं कन् । (कडे व्याकुल) जुष्टा-
कुलौ "दिः कनिष्ठिकया" कातया० ७, ७, १८ । पञ्चमे
षष्ठे च माने अनाभिकासृष्ट्युच्चैतया कनिष्ठिकया द्विर्वा-
रम्" कर्कः । "परिवर्चपरिवर्त्याकुलकनिष्ठिकाभ्यामादाय
पलायपृष्टे प्रास्यति" कातया० १, ५, ७, १ । [हेमच० ।

कनी स्त्री कन-अच् गौरा० ङोष् । १ दुहितरि २ कन्यायाश्च
कनीचि स्त्री कन-बा० ईचि । १ युञ्जायां (कुञ्च) शब्दर० ।
२ सपुष्पलतायाम् ३ शकटे च उणादि० । अयं मूर्धन्यम-
ध्य एव न मध्यस्तु ग्रामादिकः "सृकणिश्यामीविः" उष्ण-
लदत्तेन शान्तकण्ठेरेव पक्ष्णात्

कनीन लि० कन-प्रीतौ ईचन् । १ कमनीये । "सद्यो हजोरो
दृषभः कनीनः" ऋ० १, ४८, १ । "कनीनः कमनीयः" भा०
"भिनत् कनीन ओदनं पच्यमानम्" ऋ० ८, ६६, १४ ।
"जारः कनीन इव चक्षदानः" ऋ० १, ११७, १८ ।

कनीनका स्त्री "कनीनका कन्या कमनीया भवति कोय
नेतव्योत वा कमनेनानीयत इति वा कमतेर्वा कान्ति
कर्मणिः" निरुक्तोक्ता व्युत्पत्तिः पृषो० । १ कन्यायाम्
"कनीनकोव विदूषे नवे द्रुपदे अर्भके" ऋ० ४, २२, २२,
इमांश्चमधिकृत्य ४, १५, निरुक्ते प्रागुक्ता निरुक्तिर्दर्शिता ।
भाष्यकृता तु कनीनका कमनीयशालभिल्लिकेति व्याख्यातम्

तेन २ तदर्थेऽपि कनीनका कन्या काव्यत्वेनास्यस्याः अर्थः
अच् । २ कन्याकामे पु० । "जनिष्ट योवा पतयत् कनी-
नकः" ऋ० १०, ४०, ६ । कनीनकः कन्याकामः" इति भा० ।
कनीन इव कायति कै-क । ४ कनीनिकायां न० सुश्रु० "ततः
कनीनकगतम्" ततोक्तेः अक्षिशब्दे ४५४० विटतिः

कनीनिका स्त्री कन-कनि-वा ईचन् संज्ञायां कन् टाप् अत
इत्थम् । १ अक्षितारायां २ कनिष्ठाङ्गुलौ च मेदि० ।

अक्षिशब्दे ४५४० विटतिः

[अमरटीका

कनीनी स्त्री कनि-नामधा० ईचन् ङोष् । कनिष्ठाङ्गुलौ
कनीयस् लि० अयमनयोरतिशयेन युवा अल्पो वा ईवसुन्
कनादेशः । द्वयोर्मध्ये १ अल्पतरे, "अयं कनीयो भवि-
ष्यति" का० उप० । २ युवतरे, ३ अयुजे भ्रातरि पु० ।
"कथं कनीयानहसृत्सहेयम् ?" भट्टिः "कनीयान्
दृषसृत्सृजेत्" सृतिः "कलत्रवानहं बाले कनीयां-
सं भजस्व मे" रघुः । स्त्रियां ङोष् ।

कनीयस न० कन-दीप्तौ अच् कनः सूर्यस्तस्येदं क कनीयं
तथाभूततया सीयते अवसीयते सो-घञर्थे कर्मणि क ।

१ ताव्ये । हेमच० तावस्य सूर्यदेवाकत्वात्तावत् ।
कनीयस्+स्वार्थं बा० अच् । २ कनीयसि कनिष्ठे लि० ।
"अभिषेक्तु कामं नृपतिं पूरं पुत्रं कनीयसम्" "ययाति-
नारुणो राजा पूरं पुत्रं कनीयसम्" भा० आ० ८ ई० ।

कन्त लि० कमित्ययं कं सुखमस्यस्य कम्+त । सुखयुक्ते एवम्
"शङ्खभ्यां वभयुक्त्तस्तयसः" पा० कम्+ति कन्ति
कम्+त । कन्त तत्त्वार्थे लि० ।

कन्तु पु० कम्+तन् । १ कामदेवे २ हृदये न० उणा० । कम्+त
सुखान्विते लि० । [लापत्ये पुं स्त्री ।

कन्यक पु० ऋषिभेदे ततो गोत्रे गर्गा० यज्ञ । कान्यक्य तन्नो-
कन्यरी स्त्री कम्-अरन् पृषो० शुक् च गौरा० ङोष् ।
दुष्प्रवेशायां तीक्ष्णकण्टकयुक्ते दृजभेदे राजनि० । अरन्
शुक् । कन्यारीत्यथ राजनि० ।

कन्या स्त्री कम्-यन् । सृष्टयभिचौ (कांथ) स्रुत्वपथितजीर्ण-
वस्त्रखण्डे । (कांथा) "भिक्षा प्राणस्य रक्षार्थं" कन्या-
शीतनिवारिणो । अचक्षा केशवे भक्तिः विभवैः किं प्रयो-
जनमिति" पुरा० । "कन्यां वक्षसि दुर्बुद्धे ! गर्भे भनापि
दुर्वहाम्" शङ्करदि० अस्व तत्पुरुषे "संज्ञायां कन्योशीन-
रेषु" पा० क्तावता सौशमिकन्यम् । संज्ञाभावे ओयो-
नरभेदे च न । दाक्षिण्यस्या सि० कौ० ।

कान्द पुं न० कन्दति कन्त्यति कन्त्यते वा कदि-अच्-यिप्-अच्